

KÖNYVSZEMLE

Szabó György: *Mediterrán mítoszok és mondák*. Mitológiai kislexikon. Kriterion könyvkiadó, Bukarest, 1973. 349 l.

Az első hazai magyar nyelvű kiadvány a vallástörténet tárgy köréből. A szerző (kolozsvári Babeş—Bolyai egyetem tanára) célja a mediterrán terület és népcsoportok jelentősebb mítoszainak és mondáinak ismertetése. A kislexikon több évi adatgyűjtő és rendszerező munka gyümölcse. „Több éves munkám során — írja a szerző — tömérdek görög és római író művét olvastam el eredetiben vagy fordításban, áttanulmányoztam a közel-keleti mítoszokat tartalmazó szövegeket, élén a bibliával és a Gilgamesssel, de ugyanakkor sorra forgattam a legfontosabbnak ítélt (és hozzáférhető!) régebbi vagy újabb lexikonokat, enciklopédiákat, monográfiákat, s ezekből kibővítettem anyagomat.“

Korunk szokatlanul nagy érdeklődéssel fordul a mítoszok felé; széles körű viták alakultak ki a mítosz meghatározása, keletkezése, jelentősége stb. körül. Különös világ tárul az érdeklődő elé a mítoszokból: az istenek, héroszok, Ahura Mazda, Mithrasz, Indra, Varuna, Brahma, Marduk, Rá, Baál, Moloch, Zeusz, Jupiter, gigászok, titánok, nimfák, muzsák, párkák világa. E nevek, történetek számtalanszor fordulnak elő az irodalmi művekben, a festményeken, szobrokon. A mitikus elbeszélések és istenek, a népek ősi hiedelmei nem tűntek el, továbbélnek a népek tudatában, művészetében. A mítoszok és mondák világa valóságos őserdő. Nehéz benne eligazodni. Szabó György kislexikona iránytűt kíván adni az ősi hitvilághoz, rövid, világos összefoglalást az egyes népek isteneiről, hitregéiről. A kötetet mindenki haszonnal forgozhatja, aki szeret olvasni és művelődni.

Rene Dubos: *A God within* (A bennünk levő Isten), London, 1973. 325 l.

A könyv szerzője ismert biológus, az élet és az emberiség lelkes munkása. Könyvében állást foglal és küzd a szegénység, a kizsákmányolás, az erőszak és rombolás minden formája ellen. Hívó ember, és optimista a jövőt illetően. A világ, meggyőződése szerint, mindig fejlődik, előrehalad, és a történelem nem ismétlődik. Csak az idioták irtóznak az ismeretlentől, az újtól, ők akarnak helyben állni és „visszamenni a természethez“.

Rene Dubos dicsóítja az emberi személyiség végtelen változatosságát és lehetőségeit. Az ő Istene nem a világegyetemen kívül álló lény,

hanem benne él az ember lelkében, ő az élet és a gondolat forrása. A szerző üzenete hozzánk, az emberhez így szól: „Ember, a te alkotásod ez a világ, téled függ, hogy fog-e jót teremni; rajta hát, kezdj munkához, és ne zúgolódjál a nehézségek miatt! Légy ember, mert benned Isten lakozik!“

Balázs Ferenc: *Mesék*. Kriterion könyvkiadó, Bukarest, 1973. 78. l.

Az a fiú, aki a *Meséket* írta s aki később mint mészköi unitárius lelkész tette meg rövid, de üstökösi pályafutását, egy meghatóan tiszta és romantikus diákszerelme hőse. Hosszú, télbe nyúló őszi nappalok és éjszakák tavaszt váró szerelmi dalait énekli meséiben. A fiú, bár szerelmét hangosan és némán számtalanszor megvallotta, a lány csak szemével viszonzta, szavai, távoli levelei és közvetlen jelenléte sem árulták el érzelmeit.

Balázs Ferenc első, tulajdonképpen prózában írt, több szakaszos lírai vallomása ellentétek sorozata, amely talán éppen a költő érzelmeinek viszonzatlansága miatt bontakozik ki, árad szét színes érzelmi patakokba, szárnyal könnyed, csilingelő hangon lelki magaslatokra. Az ifjú szerelmi hullámszámban tépelődés, boldogság és fájdalom, gyermekszív és felnőtt értelem, képzet és valóság váltakozik. Mindezt a temperamentum, a gazdag és kifejező képzelőerő hatja át és teszi lendületessé. A mesék kedves, közvetlen hangulatkeltéssel egyformán szólnak felnőttekhez és gyermekekhez. Szerzőjük még irodalmi tevékenységének kezdetén állt, korban közelebb a húshoz, mint a harminchoz. A *Mesékből* egy felnőtt gyermek lelki tisztaságának derűje és fénye sugárzik ki csillogó erkölcsi ötvözetben, amely egyébként átszüremlik egész életművében, egyházi, társadalmi és irodalmi munkásságán.

A *Mesék* mintegy kiegészítik azt a Balázs Ferencről alkotott képet, amely a *Bejárom a kerek világot*, *A rög alatt* és *A zöld árvíz* c. műveinek olvasása alapján alakultak ki az olvasóban. Emellett mint a romániai magyar irodalom első termékeit tartjuk számon, abból az időből, „amikor Balázs Ferenc a Tizenegyek között — Tamásival, Maksay Alberttel, Kacsó Sándorral, Jancsó Bélával, Kemény Jánossal — az irodalmi nyilvánosság elé lépett. A romániai magyar irodalomnak a legelső kéziratái közül valók a *Mesék*. Elindult velük egy író, egy irodalom — a mi irodalmunk“ (Marosi Ildikó).

SZÁVA PÉTER

SEMĂNĂTORUL CREȘTIN

Revista Bisericii Unitariene din R.S. România

Anul 80

Nr. 1

1974

CLUJ

CUPRINS

Primul Președinte al Republicii noastre	3
Dr. Lajos Kovács	
În pragul anului nou	4
Imre Mikó	
La aniversarea de 80 de ani a Semănătorului Creștin	6

STUDII

Dezsó Szabó	
Importanța pregătirii teologice și a culturii generale în slujba preotului	7
Aron Török	
Rolul caracterului și al exemplului în munca de preot	11
Sándor Benedek	
Rolul soției în munca preotului	16
Dr. József Nagy	
Biblia lui Heltai tipărită la Cluj	20
Pál Sebesi	
Genealogia lui Heltai	27
Richard Miklós Korzenszky	
Colecția de cîntece a lui Kassai István 1629	36
Sámuel Szabó	
Primii ani din istoria parohiei unitariene din Brașov	43
Cum indicăm citatele biblice	47
Aniversări culturale din 1974	49

ȚUCRARI OMILETICE

Dr. Lajos Kovács

„A venit un susur blînd și subțire“	50
„Cînd m-am făcut om mare, am lepădat ce era copilăresc“	53
Cerințele evanghelice ale dreptății divine	56
„Buzele înțelepte sînt un lucru scump“	59
Omul credincios încununat cu slavă și cu cinste	61

Aron Török

În duh și în adevăr	64
VIAȚA BISERICESCĂ	67
ȘTIRI BISERICESTI	69
RECENZII	71

Colectivul de redacție — Editors

Președintele și redactor responsabil: P.S.S. dr. Lajos Kovács,
membrii: dr. János Erdő (redactor responsabil adjunct), Árpád
Szabó și Dezső Szabó (redactori) și Ferenc Sebe

CHRISTIAN SOWER

Journal of the Unitarian Church in R.S. România

Volume 80

1974

Number 1

CLUJ

CONTENTS

The first President of our Republic	3
On the threshold of the New Year, L. Kovács	4
The 80th anniversary of the Christian Sower, I. Mikó	6

STUDIES

The significance of theological study and general knowledge in the minister's work, D. Szabó	7
Character and example in the minister's work, Á. Török	11
The role of the wife in the minister's work, S. Benedek	16
The Bible of Heltai printed in Cluj, J. Nagy	20
The genealogy of Heltai, P. Sebesi	27
Collection of hymns from 1629 by István Kassai, R. M. Korzenszky	36
The first years of the Unitarian parish in Braşov, S. Szabó	43
Biblical quotations	47
Cultural anniversaries in 1974	49

SERMONS

"A still small voice", L. Kovács	50
"I put away childish things", L. Kovács	53
The exigences of the higher evangelical righteousness, L. Kovács	56
"The lips of knowledge are a precious jewel", L. Kovács	59

"What is man, that has crowned him with glory and honour"	
L. Kovács	61
In spirit and in truth, A. Török	64
CHURCH LIFE	67
NEWS	69
Review	71

Redacție — Editorial Office
Cluj, Bd. Lenin nr. 9. R.S. Romania. Telefon 146—09

I.P. CLUJ — 3137/1974

